

Sygn. akt **V Ca 899/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie V Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Magdalena Majewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Aleksandra Łączyńska-Mendakiewicz SSR del. Ewelina Lubieniecka
Protokolant:	sekr. sądowy Urszula Kujawska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. W.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie

z dnia 29 stycznia 2016 r., sygn. akt II C 1370/15

- zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że pozbawia w całości wykonalności nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Płocku I Wydział Cywilny z dnia 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie sygnatura akt I Nc 1412/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 21 października 2010 roku, nakazującego K. W. aby zapłaciła (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 3 768,38 (trzy tysiące siedemset sześćdziesiąt osiem i 38/100) złotych oraz zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz K. W. kwotę 806 (osiemset szesść) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;
- zasądza od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz K. W. kwotę 789 (siedemset osiemdziesiąt dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania w instancji odwoławczej.

Sygn. akt V Ca 899/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 24 kwietnia 2015 roku powódka K. W. wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie I Nc 1412/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 21 października 2010 roku.

Pozwana (...) spółka akcyjna w W. nie zajęła stanowiska w sprawie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 stycznia 2016 roku Sąd Rejonowy dla Warszawy -Warszawie oddalił powództwo K. W. przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Rozstrzygnięcie powyższe zapadło w oparciu o następujące ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy.

Nakazem zapłaty z dnia 28 maja 2010 roku w sprawie o sygn. I Nc 1412/10 Sąd Rejonowy w Płocku zasądził od K. W. na rzecz poprzednika prawnego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W., (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 3.760,38 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 8 kwietnia 2010 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 647 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Przesyłka zawierająca odpis nakazu zapłaty adresowana do K. W. wysłana została na adres wskazany w pozwie tj. ul. (...), (...)-(...) W., awizowana w dniach 7 i 15 czerwca 2010 roku, zwrócona do nadawcy w dniu 23 czerwca 2010 roku i złożona do akt ze skutkiem doręczenia na dzień 22 czerwca 2010 roku. Odpis nakazu zapłaty doręczono pełnomocnikowi (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. w dniu 7 czerwca 2010 roku.

W dniu 21 października 2010 roku w/w nakazowi zapłaty została nadana klauzula wykonalności.

Na podstawie w/w nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności egzekucję przeciwko K. W. dwukrotnie prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Woli J. B. w sprawach o sygn. akt KM 94467/10 oraz KM 94773/14. Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2011 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 94467/10 zostało umorzone z powodu jego bezskuteczności. Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2015 roku postępowanie egzekucyjne w sprawie KM 94773/14 zostało umorzone na wniosek wierzyciela.

W dniu 22 września 2006 roku we W. doszło do włamania do samochodu A. (...) o nr rej. (...) stanowiącego własność syna powódki A. W. i kradzieży dowodu osobistego powódki. Dochodzenie w tej sprawie, wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa zostało umorzone postanowieniem z dnia 18 października 2006 roku zatwierdzonym przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia-Krzyków Zachód w dniu 27 października 2006 roku.

Postanowieniem z dnia 6 października 2014 roku Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia - Stare Miasto umorzyła dochodzenie w sprawie wyłudzenia w okresie od 6 kwietnia 2007 roku do 21 września 2007 roku we W. przez osobę posługującą się dokumentami wydanymi na nazwisko K. W., usług telekomunikacyjnych na kwotę 1.076,86 zł, na podstawie dwóch umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerach (...) i (...) oraz dwóch telefonów komórkowych marki S. (...) i których cena poza promocją wynosiła 1.401,78 zł na łączną kwotę 3.878,42 zł na szkodę (...) S.A. i K. W., wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. W toku dochodzenia Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia - Stare Miasto dopuściła dowód z opinii biegłego z zakresu badania dokumentów. W opinii z dnia 24 lipca 2014 roku biegły W. B. stwierdził, iż podpisy na umowach z dnia 6 kwietnia 2007 roku o numerach (...) i (...) nie zostały nakreślone przez K. W..

Na tle tak ustalonego stanu faktycznego Sąd rejonowy doszedł do przekonania, iż powództwo jest bezzasadne i podlega oddaleniu.

W imieniu pozwanej spółki, prawidłowo zawiadomionej o terminie, nikt się nie stawił na terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 29 stycznia 2016 roku, zatem zaistniały przesłanki z art. 333 § 1 k.p.c. uzasadniające wydanie wyroku zaocznego.

Sąd Rejonowy wskazał, iż powódka domaga się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Płocku 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie I Nc 1412/10, a zatem orzeczenia Sądu korzystającego z powagi rzeczy osądzonej. Dlatego też pozbawienie wykonalności tego tytułu wykonawczego może nastąpić tylko w trybie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. wyraźnie stanowi, że na jego podstawie można zwalczać tytuł wykonawczy w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub wskutek których

zobowiązanie nie może być egzekwowane. W odniesieniu do orzeczeń sądowych omawiany przepis wprowadza prekluzję co do zdarzeń zaszłych przed zamknięciem rozprawy.

Sąd Rejonowy podkreślił także, iż w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego Sąd nie może ponownie merytorycznie badać sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem.

Z chwilą uprawomocnienia się wyroku (nakazu zapłaty) dochodzi bowiem do prekluzji materiału faktycznego sprawy, w której został on wydany. Jeżeli określone okoliczności, zarzuty istniały i dały się sformułować w chwili zamknięcia rozprawy, lecz strona skutecznie ich nie podniosła lub nie przytoczyła, w związku z czym nie były one przedmiotem rozpoznania przez sąd przy wydawaniu wyroku, podlegają prekluzji, czyli jak to określono w orzecznictwie - "wykluczającemu działaniu prawomocności"

Sąd rozpoznający powództwo opozycyjne jest bezwzględnie związany wyrokiem wydanym w sprawie między wierzycielem a dłużnikiem co do ustalonego w sentencji obowiązku świadczenia. Z tego względu - przy orzekaniu na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądu - uwzględnia wyłącznie zdarzenia, które nastąpiły po wydaniu tego wyroku (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 19 marca 2014 r. I ACa 1255/13 LEX nr 1451719).

Przesłanką zastosowania art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. jest stwierdzenie, że - pomimo prawomocności orzeczenia - orzeczenie to nie może być egzekwowane na skutek nowych zdarzeń, jakie nastąpiły po zamknięciu rozprawy. W wypadku powództwa opozycyjnego opartego na przepisie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. przedmiotem badania może być jedynie okoliczność, czy po powstaniu tytułu egzekucyjnego, nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane. Jeżeli tytułem jest orzeczenie sądu badanie dotyczy będzie również zdarzeń, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy. Poza zakresem orzekania znajduje się badanie stosunku cywilnego, który łączył strony i który był podstawą wydania tytułu egzekucyjnego.

Dlatego też w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy nie mógł ponownie badać istnienia obowiązku powódki zapłaty na rzecz pozwanego kwoty objętej nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Płocku z dnia 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie I Nc 1412/10. W szczególności Sąd nie mógł badać w niniejszym procesie zgłoszonego przez powódkę zarzutu nieistnienia roszczenia objętego w/w nakazem zapłaty opartego na zarzucie sfalszowania podpisów powódki na umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 6 kwietnia 2007 roku. Badanie tej okoliczności prowadziłoby bowiem do ponownego merytorycznego badania zasadności żądania z jakim pozwany wystąpił w sprawie I Nc 1412/10, co w sprawie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego jest niedopuszczalne. Twierdzenia oraz wnioski, mające na celu wykazanie braku istnienia roszczenia objętego nakazem zapłaty wydanym w sprawie I Nc 1412/10, powódka mogła zgłosić w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

W niniejszym procesie zarzut nieistnienia roszczenia objętego nakazem zapłaty z powodu sfalszowania podpisów powódki na umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 6 kwietnia 2007 roku był jedynym zarzutem podnoszonym w toku niniejszej sprawy przez powódkę jako podstawa żądania zgłoszonego w pozwie. Wprawdzie ustalenie, iż podpisy powódki na umowach o świadczenie usług telekomunikacyjnych z dnia 6 kwietnia 2007 roku zostały sfalszowane nastąpiło po wydaniu nakazu zapłaty, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności, jednakże okoliczność ta nie może stanowić przesłanki z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, gdyż naruszałoby to, zasadę wyrażoną w art. 365 § 1 k.p.c. Dłużnik nie może bowiem kwestionować orzeczenia, które ma moc wiążącą. W trybie powództwa przeciwegzekucyjnego nie można więc badać słuszności wyroku sądowego, na podstawie którego toczy się przeciwko stronie egzekucja.

Sąd Rejonowy ocenił, iż bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy pozostaje fakt wydania przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Stare Miasto postanowienia z dnia 6 października 2014 roku. Wydanie tego postanowienia w żaden sposób nie może być uznane za zdarzenie powodujące, iż zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane. Skoro powódka w dniu 6 kwietnia 2007 roku nie zawierała umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, i podpisy powódki na obu umowach nr (...) zostały sfalszowane w dniu 6 kwietnia 2007 roku to okoliczność ta nie nastąpiła dopiero po powstaniu tytułu wykonawczego, lecz istniała przed jego wydaniem.

Okoliczność sfalszowania podpisów, powódki na tych umowach, powódka mogła podnieść w postępowaniu w sprawie I Nc 1412/10, tj. w sprzeczności od nakazu zapłaty. Powyższe również świadczy o tym; że okoliczność, na którą powoływała się powódka popierając wytoczone przez siebie powództwo nie stanowi okoliczności unormowanej w art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Ponieważ zasadność wydania nakazu zapłaty nie mogła stanowić przedmiotu badania w toku niniejszej sprawy, a powódka nie wykazała żadnej innej przyczyny, na podstawie której można byłoby uwzględnić wytoczone przez nią powództwo, powództwo – zdaniem Sądu Rejonowego - podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wywiodła strona powodowa i zaskarżając je w całości zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie do stanu faktycznego przedmiotowej sprawy, podczas gdy przepisem właściwym do zastosowania w niniejszej sprawie uzasadniającym pozbawienie wykonalności wydanego przez Sąd Rejonowy w Płocku nakazu zapłaty jest art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Mając na względzie powyższy zarzut powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i poprzez pozbawienie w całości wykonalności nakaz zapłaty Sądu Rejonowego w Płocku, I Wydział Cywilny z dnia 28 maja 2010 r. wydanego w sprawie I Nc 1412/10, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 21 października 2010 r., ewentualnie wniosła o uchylenie zaskarżonego wyrok i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania. Wniosła także o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania sądowego w niniejszej sprawie, w tym koszty zastępstwa adwokackiego, za obydwie instancje według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja w całości zasługuje na uwzględnienie.

W całości podzielić należy zarzuty apelacji, iż Sąd Rejonowy doszedł do błędnego przekonania, że w okolicznościach niniejszej sprawy brak było podstaw do pozbawienia wykonalności nakaz zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w Płocku I Wydział Cywilny z dnia 28 maja 2010 roku wydanego w sprawie sygnatura akt I Nc 1412/10 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 21 października 2010 roku.

Niewątpliwie w sprawie wykazano, iż po wydaniu nakazu zapłaty nastąpiły takie okoliczności, które musiały skutkować pozbawieniem w całości wykonalności przedmiotowego nakazu zapłaty.

Z ustaleń poczynionych przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia - Stare Miasto jednoznacznie wynika, iż powódka nie zawarła z pozwaną umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerach (...) i (...) stanowiących podstawę do wydania nakazy zapłaty, którego pozbawienia wykonalności domaga się powódka w niniejszej sprawie. Postanowieniem z dnia 6 października 2014 roku Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia - Stare Miasto umorzyła dochodzenie w sprawie wyłudzenia w okresie od 6 kwietnia 2007 roku do 21 września 2007 roku we W. przez osobę posługującą się dokumentami wydanymi na nazwisko K. W., usług telekomunikacyjnych na kwotę 1.076,86 zł, na podstawie dwóch umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych o numerach (...) i (...) oraz dwóch telefonów komórkowych marki S. (...) których cena poza promocją wynosiła 1.401,78 zł na łączną kwotę 3.878,42 zł na szkodę (...) S.A. i K. W., wobec niewykrycia sprawcy przestępstwa. W toku dochodzenia Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia - Stare Miasto dopuściła dowód z opinii biegłego z zakresu badania dokumentów. W opinii z dnia 24 lipca 2014 roku biegły W. B. stwierdził, iż podpisy na umowach z dnia 6 kwietnia 2007 roku o numerach (...) i (...) nie zostały nakreślone przez K. W..

Sąd Rejonowy błędnie przyjął, iż powyżej wskazane zdarzenia nie mogą stanowić podstawy dla pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności. Przede wszystkim wskazać trzeba, iż drugorzędne znaczenie dla rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie ma okoliczność, kiedy zaistniało zdarzenie, wskutek którego roszczenie nie może być egzekwowane, tj. podrobienie podpisów. Podstawa prawną dla roszczenia powódki może bowiem stanowić przepis art. 840 § 1 pkt. 1 k.p.c. zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co należy rozumieć zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia

objętego tytułem egzekucyjnym. W okolicznościach niniejszej sprawy powódka wykazała, nieistnienie zobowiązania stanowiącego podstawę tytułu wykonawczego co z kolei uzasadniało uwzględnienie jej żądania o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

W ocenie Sądu Okręgowego nieuzasadnione są także twierdzenia, iż zdarzenie wskutek którego zobowiązanie nie może być egzekwowane nastąpiło przed wydaniem tytułu wykonawczego. Niewątpliwie do sfalszowania podpisów doszło przed wydaniem nakazu zapłaty, jednak wykazanie tej okoliczności nastąpiło już po wydaniu tytułu wykonawczego i także ten moment traktowany może być za moment, w którym nastąpiło zdarzenie, wskutek którego roszczenie nie może być egzekwowane.

Z tych względów Sąd Okręgowy zgodnie z art 386 § 1 k.p.c. i art. 98 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.